Udvalgsformand går i rette med kritik af håndteringen af sagen om specialskolen

Formanden for børne- og skoleudvalget i Lolland Kommune, Thomas Østergaard (S), har hidtil afholdt sig fra at sige mere end nødvendigt, når det gælder kritikken af den politiske håndtering af sagen om specialskolen. Nu åbner han op. For efter nedsmeltningen på det seneste byrådsmøde har eftertanken meldt sig.

Rikke Folm Berg
rfb@ftgruppen.dk

LOLLAND: Specialskolen Lolland har igennem otte måneder været udsat for intens og vedholdende kritik. Det samme har udvalgsformand Thomas Østergaard (S), hvis politiske ansvar det er at løse miseren.

Han har imidlertid valgt hverken at forsvare sig i læserbreve i dagspressen eller deltage i debatten på de sociale medier. Det har han gjort ud fra et ønske om, at al balladen om specialskolen skulle håndteres med mindst mulig virak af hensyn til skolens elever og medarbejdere.

Men efter torsdagens byrådsmøde, hvor en strid om initiativret og taletid endte med, at et byrådsmedlem udvandrede, og et andet stod og råbte om kap med borgmesteren, har eftertanken meldt sig. Han er kommet i tvivl, om den strategi, han har forfulgt, har været gavnlig.

- Jeg har måske været naiv, siger Thomas Østergaard.

Naiv, når han troede, at det at forholde sig afdæmpet kunne dæmpe gemytterne.

Ville undgå mudderkastning

Udvalgsformanden har også prøvet at holde sig ude af flest mulige interviews om sagen om Specialskolen Lolland. Han stillede dog op, men når han så nødtvunget gav dem, forsøgte han at sige så lidt som muligt i et forsøg på at undgå alt, der kunne give anledning til yderligere spørgsmål, omtale og granskning. Lige bortset fra at henvise til de ekstra penge, der undervejs blev afsat, og den evaluering af specialundervisningsstrategien, som blev sat i gang.

- Jeg ønskede ikke, at denne her mudderkastning skulle tage over, for det har jeg aldrig syntes har gavnet. Derfor har jeg tænkt, at jeg ville holde lav profil, dæmpe lidt ned i håb om, at vi så bedre kunne finde løsninger, siger han.

Han vil nemlig helst finde løsninger i "baglokalet", som han kalder det.

- Jeg har det nok sådan, at det beskidte vasketøj måske skal vaskes indenfor engang imellem.

Og det er ikke kun udvalgsformanden, der har forsøgt at begrænse sagens bevågenhed ved at holde sig tilbage. Børne- og skoleudvalget har også i vidt omfang behandlet sagen som såkaldt lukkede punkter på sine dagsordener, hvilket har givet begrænset adgang til viden om, hvad der foregik politisk i sagen. Ifølge formanden både fordi sagen undervejs har indeholdt personfølsomme oplysninger, men også ud fra et ønske om at minimere opmærksomheden om sagen, oplyser han.

Men sagen om Specialskolen Lolland viste sig at være sagen, som ikke lod sig dæmpe ned.

Åbenhed om lukket punkt

Senest fik den Leo Christensen (LL) og Bente Borreskov (EL) til at indlede samtaler med forældre til børn i specialtilbud, søge dokumentation for deres beretninger og egenhændigt sætte sig ind i lovgivningen på specialområdet, og de blev som bekendt tiltagende urolige over, hvad de fandt ud af.

Men måske kunne denne seneste udvikling i sagen have været undgået, hvis det mere tydeligt var blevet kommunikeret, at børne- og skoleudvalget faktisk er på sagen, også når det gælder anklagerne om mulige lovbrud - og i øvrigt har været det længe, i hvert fald ifølge udvalgsformanden.

Det er under alle omstændigheder borgmesterens ræsonnement i Folketidende 2. maj, hvor han bebuder mere inddragelse af mindretalsgruppen i byrådet.

Så nu skifter også udvalgsformanden forsøgsvist strategi. Fra lukket til åben.

- Så det bliver lidt mere nuanceret, siger han.

Han er endda klar til at åbne så meget op, at han i detaljer vil lade vide, hvad han sagde om sagen på det lukkede punkt på dagsordenen på torsdagens famøse byrådsmøde. Ved interviewets begyndelse overrækker han således et eksemplar af sit talepapir på print. Ligesom han leverer yderligere dokumentation for sin udlægning af håndteringen i form af print af mails, som tilflyder undervejs.

- Men jeg må indrømme, at jeg er i tvivl, om det vil virke, siger han og hentyder til, om han ved at åbne op blot vil få øget virakken i sagen om specialskolen.

- Men jeg er villig til at gøre forsøget, siger han.

Ret og vrang i sagen

Udvalgsformandens bevæggrund er, ifølge ham selv, enkel.

- Det handler om nogle børn, det handler om nogle forældre - både de nuværende, men også de kommende - og jeg bliver nødt til at sige, at jeg godt kan forstå, hvis der er nogle forældre, hvis børn er blevet visiteret til specialskolen, der står og tænker: Skal mit barn derover? For ryet er talt gevaldigt ned nu. Man taler jo om det mange steder i Danmark nu, at der er en specialskole i Lolland Kommune, der er dysfunktionel, og jeg må bare sige: Jeg kan *slet* ikke genkende det.

Derudover handler det også om at beskytte de medarbejdere, som bliver beskyldt for at have begået ulovligheder, påpeger han.

- Så nu prøver jeg at hjælpe med, hvad der er ret og vrang i det her, siger han og tager fat i sit talepapir til det lukkede punkt, som offentligheden ellers blev lukket ude fra, da videokameraerne slukkede for kommunens livestream fra de åbne punkter på torsdagens byrådsmøde.

- Jeg begynder fra starten, og så kan du jo stille spørgsmål undervejs, siger han.

Hvorfor var det ikke et åbent punkt, når jeg får det nu?

- Set i bakspejlet skulle det måske også have været det, siger udvalgsformanden.

Var i gang i mange måneder

Talepapiret er på 13 sider, godt nok skrevet i stor font, men må alligevel betegnes som fyldigt. Det rummer et historisk rids af bevæggrunden for ny struktur, besparelser på normeringen forud for ny stuktur og implementeringen i en corona-tid præget af vikarer for vikarer.

Det rummer også en gennemgang af dialogen med skolebestyrelsen, hvor ingen i december 2020 "problematiserer lovmedholdigheden i specialskolen. Tværtimod bliver der givet udtryk for, at der i dagligdagen er en udmærket dialog mellem ledelse, medarbejdere og forældre".

Herefter bliver økonomien gennemgået, både det velkendte merforbrug og opbremsningsplanen - som den omtales.

Opbremsningsplanen var de besparelser i form af blandt andet et ansættelsesstop, som fik forældre til i september 2021 at ytre sig kritisk om kritisable forhold for deres børn på Specialskolen Lolland. Det var her, kritikken af forringelser, mangelfuld undervisning og mistrivsel begyndte at få røst. I høringssvar og i Folketidende.

Herefter følger en noget mere minutiøs gennemgang af det skete i talepapiret. Men vigtigst får udvalgsformanden slået fast, at udvalget fra start interesserede sig for kritikken i og med, at et møde 29. oktober blev sat i stand med skolebestyrelsen.

4. november modtog børne- og skoleudvalget dernæst et oplæg fra skolebestyrelsen med spørgsmål, som bestyrelsen ønskede besvaret i evalueringen af specialundervisningsstrategien. Disse blev drøftet samme dag i udvalget, selvom de egentlig ikke var på dagsordenen. Det er i øvrigt er også nogle af disse spørgsmål, som Leo Christensen (LL) og Bente Borreskov (EL) senere samlede op, hvilket mundede ud i deres meddelte mistanke om 15 mulige lovbrud.

Det samlede børne- og skoleudvalg bad med det samme om svar på spørgsmålene.

- Vi har derfor været i gang i mange måneder, og Leo og Bente er ikke kommet med noget nyt, siger han.

Sagen er bare, at når børne- og skoleudvalget i vidt omfang har behandlet sagen på lukkede punkter, så foreligger der ingen skriftlig dokumentation af det.

Men ifølge udvalgsformanden er forløbet som beskrevet, og en tidligere fremsendt mail mellem skolebestyrelsen og udvalgsformanden til Folketidende bekræfter udvalgets engagement i sagen. For Thomas Østergaard skriver 10. november til den tidligere skolebestyrelsesformand:

"I forhold til jeres spørgs-

FAKTA

SPØRGSMÅL FRA SKOLEBESTYRELSEN:

- Hvor mange børn på specialskolen er i reduceret skema?
- Hvor mange børn er slet ikke i skole?
- Hvor mange børn er siden specialskolens start blevet ringet hjem?
- Hvor mange fastholdelser er der registreret?
- Hvor mange lærere og pædagoger har registreret vold/overfald?
- Hvor mange lærere og pædagoger er langtidssygemeldte?
- Hvor højt er lærernes og pædagogernes sygefravær?
- Hvordan kan man foretage re-visiteringer uden inddragelse af elevplaner?
- PPR-ansvar i forhold til overholdelse af specialbørns behov, herunder fysioterapi/ergoterapi samt varmtvandstræning?

- Vi har altså ikke siddet på hænderne i børne- og skoleudvalget, siger Thomas Østergaard (S). Foto: Jan Knudsen

Afviser inhabilitet

Rikke Folm Berg
rfb@ftgruppen.dk

LOLLAND: Thomas Østergaard kom under det lukkede punkt på torsdagens byrådsmøde ind på spørgsmålet om, hvorvidt han er inhabil i sagen om specialskolen.

Det har der været anklager om på de sociale medier. Det er der blevet sat spørgsmålstegn ved af den nytiltrådte formand for skolebestyrelsen, Jannie Barfoed-Høj. Det har byrådsmedlemmerne Leo Christensen (LL) og Bente Borreskov (EL) konstateret, at han er.

Thomas Østergaards kone er nemlig afdelingsleder i to af Specialskolen Lollands afdelinger i Nakskov og Østofte.

På byrådsmødet kunne Thomas Østergaard imidlertid afvise, at han skulle være inhabil.

For det sikrede han sig faktisk, så snart kritikken blev rejst.

- Jeg spurgte Thomas Knudsen (kommunaldirektøren i Lolland Kommune, *red.*): "Skal vi ikke spørge Ankestyrelsen, så vi får det på skrift", og det har vi fået, siger han.

- Det er lovens bogstav, siger han og peger ned i en lovtekst fra styrelsesloven paragraf 29, hvor pointen er, at hans kone er så langt nede i tjeneste-niveau, efter kommunaldirektøren, direktøren, sektorchefen og lederen af specialskolen, at der ikke er et habilitetsproblem.

På byrådsmødet lod han derfor vide, at:

- Jeg oplever, at sagen har fået en chikanelignende karakter. Det er uværdigt og gavner ingen.

Jeg oplever, at sagen har fået en chikanelignende karakter, siger Thomas Østergaard. Foto: Jan Knudsen

> Jeg har det nok sådan, at det beskidte vasketøj måske skal vaskes indenfor engang imellem.
>
> **THOMAS ØSTERGAARD, FORMAND FOR BØRNE- OG SKOLEUDVALGET**

mål, så har vi bedt ledelsen for sektoren om at komme med nogle svar. I første omgang til udvalget. Det vil ske på førstkommende udvalgsmøde. Herefter vender jeg tilbage til jer".

Svarene kom som en mundtlig orientering på et lukket punkt på udvalgsmødet 2. december.

- Svarene beroligede udvalget med, at noget af kritikken også kom sig af nogle kommunikations- og forståelsesvanskeligheder mellem nogle af forældrene og specialskolen. Jeg var derfor helt rolig med den fortsatte proces, og vi havde i udvalget en klar opfattelse af, at det, skolebestyrelsen havde fremsat, også blev taget alvorligt. Det har jeg også den dag i dag. Jeg er hundrede procent overbevist om, at der arbejdes med det her ude på matriklen, siger han.

Men der er jo to lag i det her. Der er de enkelte sager, som skal håndteres, og så er der spørgsmålet, om der er noget galt strukturelt - og det er absolut politisk. Hvad tænker du om det?

- Det er jo derfor, jeg har sagt, at nu er det vigtigt med ro på bagsmækken. For de ting skal ikke løses på mandag ude på matriklerne. Mens forældre og børn, der er kede af det tilbud de har, eller ikke forstår tilbuddet. Det skal personalet løse, og det gør man.

Men hvis problemet er strukturelt eller økonomisk, kan personalet jo ikke løse det ude på matriklerne. Så vil de løbe panden mod en mur hele tiden?

Har et andet indtryk

- Ja, og det er derfor, vi har sat evalueringen i gang.

Skolebestyrelsen oplevede imidlertid ikke, at der blev gjort nok, hurtigt nok og grundigt nok. En gruppe forældre lavede derfor med støtte fra skolebestyrelsen en underskriftindsamling for at kalde på handling nu.

Desuden var kritikken af det endelige evalueringsdesign hård både fra skolebestyrelsen og Lolland-Falsters Lærerforening. Der var brug for en evaluering af selve skolen - ikke kun strategien, lød kritikken. Medarbejdere ytrede sig desuden anonymt til Folketidende om deres frustrationer.

Udvalgsformanden sad dog med et andet indtryk, fortæller han. Nemlig, at der også er mange forældre, der er glade for skolen. I talepapiret står der:

"Det er mit generelle indtryk, at specialskolen på trods af svære opstartsvilkår faktisk har fået etableret nogle gode tilbud. Skole-hjem-samtalerne i december 2021 viste, at forældrene faktisk er meget glade for deres tilbud" og "Det er mit indtryk, at det er ganske få borgere, der problematiserer forholdene".

Han tror heller ikke på de anonyme henvendelser fra medarbejdere til pressen. Han vil desuden kun forholde sig til henvendelser, der kommer gennem medarbejderudvalget, og de kom ikke.

Måske fordi de ikke turde?

- Så har fagforeningerne i hvert fald et problem.

Måske Lolland Kommune også har et problem?

- Nej, det tror jeg ikke på.

Han påpeger, at det desuden har efterladt en splittet medarbejdergruppe.

- Der var nogle, der var rasende over, at der var nogle, der kunne finde på at sige sådan. For de var faktisk glade for deres arbejde.

Redegørelse på vej

Udløberen af al uroen blev, at en taskforce blev nedsat med udvalgsformanden, direktøren, sektorchefen, lederen af specialskolen og en tillidsrepræsentant, som mødtes hver 14. dag for at følge op på givne udfordringer.

Leo Christensen og Bente Borreskovs meddelte mistanke om 15 mulige lovbrud har dog affødt yderligere foretagsomhed.

Udvalgsformanden oplyser, at der i administrationen i Lolland Kommune er iværksat en undersøgelse af de påstande, der er fremsendt, og at der er ved at blive udarbejdet en redegørelse.

- Hvis det viser sig, at der er hold i nogle af de påstande, vil der selvfølgelig bliver handlet på det, siger han.

Han forventer, at børne- og skoleudvalget får redegørelsen på det kommende møde i juni.

Bliver det som et åbent punkt på dagsordenen, på skrift, så offentligheden også får redegørelsen at se?

- Ja, det håber jeg, siger han.

- Men det afhænger af, om der er personfølsomme oplysninger, tilføjer han.